

TREBALL FINAL DE GRAU

PROJECTE D'EQUIPAMENT CULTURAL A VIC

GRAU EN ESTUDIS D'ARQUITECUTRA

Alumne: Oriol Serra Parés

Tutor: Josep Fuses i Viader

Departament: Arquitectura i Enginyeria de la Construcció

Àrea: Projecte arquitectònic

CONVOCATÒRIA: Juny 2018

INDEX

Documentació escrita

1. Introducció	4
2. Idea del projecte	5
3. Breu recerca històrica	6
4. Anàlisi i estudi del terreny escollit	8
5. Anàlisi dels equipaments culturals de Vic	12
6. Anàlisi d'una mostra de places de Vic	16
7. Normativa aplicable	22
8. Proposta	25
9. Esquemes de la proposta	28
10. Referències	30
11. Bibliografia	34

Documentació gràfica

1. Situació	37
2. Emplaçament	38
3. Anàlisi del sector	39
4. Equipaments	40
5. Places - localització	41
6. Places - plantes	42
7. Proposta	43

TREBALL FINAL DE GRAU

PROJECTE D'EQUIPAMENT CULTURAL A VIC

GRAU EN ESTUDIS D'ARQUITECUTRA

DOCUMENTACIÓ ESCRITA

1. Introducció

S'entén aquest document, com una primera idea, una presa de contacte amb el terreny escollit i un punt de partida per analitzar, buscar i començar a pensar en com serà el possible projecte resultant.

D'acord amb això s'intentarà detallar el màxim possible els aspectes de proposta del projecte o emplaçament per tal d'aconseguir un treball tan estructurat i delimitat com es pugui.

Un cop analitzat el context, la tipologia i la distribució d'equipaments de la ciutat, com es podrà veure en els següents apartats, s'ha optat per a la projecció i construcció d'un projecte arquitectònic del tipus equipament cultural públic, per a la ciutat de Vic (Osona).

Els objectius finals d'aquest treball són doncs, presentar un projecte el màxim real possible, adaptat al lloc i a l'entorn més proper on es localitzi, detallat en els apartats següents, i que sigui útil per a la ciutat.

Alguns dels punts que caldrà tractar per arribar a aquest objectiu final, són fer uns anàlisis sobre la idoneïtat del treball, una recerca històrica, normativa o de localitzacions per al possible equipament, i un cop definit l'emplaçament exacte, es podrà començar a treballar en el disseny, construcció i adequació d'aquest nou projecte.

Aquest treball pretén ser un reflex dels coneixements adquirits durant aquests cinc cursos de la carrera, una manera de culminar tot aquest procés que ens permeti unir i fer treballar plegades totes les disciplines en un mateix projecte.

Es preveu treballar els diferents àmbits de l'arquitectura, amb l'ajuda i el guiatge dels diversos professors de cada matèria, tant el projecte, com l'urbanisme, les estructures, la construcció, les instal·lacions així com també la vessant més històrica i compositiva del lloc.

És doncs, l'últim pas abans d'arribar al final del trajecte, l'últim projecte que ens serà guiat, controlat i corregit, ja que a partir d'ara se'ns obre un món nou. Aprofitem-l'ho.

Les motivacions a l'hora de la tria del què i l'on, és a dir, quin serà el projecte i on es farà, que més endavant s'expliquen, són degudes a l'entusiasme i la oportunitat de fer un treball que permeti ajudar i millorar les possibilitats culturals i socials de la ciutat on visc, Vic, intentant millorar una zona molt propera al casc antic, actualment abandonada, amb una proposta que, crec, pot ser de força utilitat per a la població.

Es tractarà doncs, de projectar una plaça coberta i un edifici amb usos diversos, que es complementi amb el Teatre Atlàntida, un complex teatral i musical de gran nivell, alhora que ho faci també, amb les antigues adoberies, que espero, siguin reformades i rehabilitades ben aviat.

2. Idea del projecte

El projecte resultant d'aquest treball pretén ser un nou equipament cultural i social, que servirà de complement a altres ja existents, així com a entitats, col·lectius o associacions que en vulguin gaudir.

Es tracta com s'ha dit anteriorment, d'aprofitar, potenciar i complementar uns equipaments existents com són l'Atlàntida, Centre d'Arts Escèniques d'Osona, o el barri de les Adoberies, però també, de crear un nou espai on es pugui desenvolupar amb més comoditats la vida associativa de la ciutat.

l és que una de les parts del projecte consisteix en la construcció d'una nova plaça per a la ciutat de Vic. Un nou espai de reunió i trobada a l'aire lliure, però amb la diferència, que aquesta, comptarà amb una estructura que en cobrirà la seva superfície.

Aquest espai estarà complementat per un edifici amb eminent caràcter cultural i social, un espai de reunió i trobada per les entitats de la ciutat, i que aprofitant la proximitat del teatre Atlàntida, permetrà oferir un nou model d'espectacle a l'aire lliure, però a resguard de les inclemències meteorològiques.

L'objectiu d'aquest espai és trobar-hi sales de treballs i reunions per a entitats i associacions, espai per a exposicions, magatzems per a material i mobiliari dels espectacles... així com un espai de restauració o serveis públics, entre altres.

Un dels eslògans utilitzats per l'Ajuntament, és el de "Vic, ciutat de Fires i Mercats", encertat, si tenim en compte la gran quantitat d'esdeveniments firals, comercials o associatius que s'arriben a desenvolupar a la ciutat al llarg de l'any. Des de fires de gran repercussió nacional com són el Mercat de Música Viva, el Mercat Medieval o el Mercat del Ram, a fires de més petita escala com serien el Lactium, la Vic Slot Clàssic, la Fira de Muntanya o la Fira de la Biomassa, entre moltes altres activitats que organitzen tant l'Ajuntament i les regidories de Cultura o Fires i Mercats, com les diverses entitats, associacions veïnals o col·lectius diversos, que omplen de persones els carrers i places de la ciutat.

Destacar, també, que aquest projecte d'àgora pública, no pretén substituir en cap cas les places icòniques, com la Plaça Major o la de la Catedral, sinó servir com a complement, i donar un nou espai amb noves oportunitats.

3. Breu recerca històrica

Per poder entendre l'espai d'intervenció es considera convenient fer una petita recerca històrica del lloc, i consegüentment de la ciutat de Vic, ja que com es veurà a l'apartat següent, el terreny, disposa d'alguns elements arquitectònics de rellevant importància.

Els primers indicis que parlen de l'existència de Vic són del segle IV abans de Crist, quan la tribu ibèrica dels Ausetans, denominava l'entorn on avui trobem la ciutat de Vic, molt propera a l'actual poble de Malla, amb el nom d'Auso. Més tard, baixaren de dalt del Turó del Clascar i s'establiren a la plana.

Durant la conquesta romana, la ciutat de Vic és coneguda amb el nom d'Ausa, i degut a la seva importància s'hi edifica el Temple Romà, al punt més elevat de la ciutat. També s'han trobat restes i necròpolis romanes a l'entorn del riu Mèder, molt propers al lloc de la intervenció, que demostren l'adaptació del nou tipus de vida i com aquest quedà sobreposat a les antigues tribus ibèriques.

Amb el període visigot, s'estableix a Auso, una seu episcopal, que es recuperarà amb la creació dels Comtats Catalans, després del pas dels sarraïns per la ciutat.

El Comtat d'Osona, creat per Guifré el Pelós el 878, reconstrueix la ciutat, i envolta el Temple Romà amb el Palau dels Montcada, fet que ha permès que l'edifici arribés fins als nostres dies. La nova ciutat rep el nom de Vicus Ausonae. Durant aquesta època medieval, la ciutat de Vic viu dividida entre el poder eclesiàstic (al voltant de la Catedral) i el poder nobiliari (al voltant del Castell). El 1038 el Bisbe Oliba, en consagra la nova Catedral romànica, de la qual avui dia, encara en trobem la cripta i el campanar o cloquer.

No és fins al 1450, que el rei Alfons "el Magnànim", compra als descendents dels Montcada la seva part i unifica la ciutat.

És en aquest segle XIII, quan apareixen les primeres edificacions al barri de les Clotes, al sud-est del nucli antic, on més tard s'hi situaran les pelleries i adoberies.

Durant els segles XVI, XVII i XVIII, a Vic i sorgeixen diferents moviments i hi tenen cabuda diferents accions, com les guerres carlines, entre nyerros i cadells, la presència dels bandolers, les guerres amb els francesos, o la proclamació en favor de l'arxiduc Carles d'Àustria.

Amb el barroc, una pobra ciutat es tanca en ella mateixa, es construeixen moltes esglésies i convents, que avui dia encara trobem, i es crea un important nucli cultural que s'implicarà en el procés de renaixença del país.

Imatge 01 A l'esquerra, treballadors de les Adoberies netejant la llana a la ribera del riu Mèder. (1900)

Imatge 02 Ala dreta dos treballadors pelant les pells l'any 1953.

El barri de les Adoberies, motor econòmic de la ciutat els segles XIX i XX.

Després del fracàs del canal del Ter, per portar la indústria a Vic, no serà, fins a l'arribada del ferrocarril l'any 1875, que la ciutat comença a obrir-se.

Un informe detalla que l'any 1828, al Carrer de les Adoberies, a peu del Mèder, s'hi trobaven 24 fàbriques, que ocupaven un indret idoni per al treball de la pell, ja que el riu no portava massa aigua, a més les ribes eren amples, i s'aprofitaven per l'asseccament d'aquestes.

Vic es va especialitzar en productes de pell fina i guanteria, productes que gaudiren de valor i prestigi entre els compradors.

La feina a les adoberies no va parar de créixer fins un cop finalitzada la Primera Guerra Mundial, on no van deixar de treballar ni un moment, per resoldre la gran demanda que aquesta va generar. Amb la col·lectivització posterior a la guerra, s'agrupen totes les indústries en una, "Indústries de Curtits de Vic", que permet superar la situació de fallida, des d'aleshores, va la indústria de la pell vigatana, fa un creixement espectacular, situant-se com una de les grans potències mundials pel que fa a la pell ovina.

Destaquen grans empreses del ram de la pell, la Colomer-Munmany, la Baumann, la Genís i Rius, la Serra i Badell, l'Antel... l'any 1980 eren fins a 31, el doble que les fàbriques de llonganisses, i hi treballaven 1.500 persones, dels 30.000 habitants que tenia la ciutat.

La decadència del sector comença l'any 1993 amb el tancament de Can Baumann, i finalitza el 2010 amb l'adquisició de Colomer-Munmany per part d'una multinacional xinesa. Entremig, les indústries han abandonat els seus llocs al centre de la ciutat, i als polígons segueixen algunes empreses encarades a comercialitzar i vendre les pells.

El nou espai buit que han deixat al centre de la ciutat, s'aprofita per unir i cosir les dues bandes de la ciutat, separades pel riu i les indústries, i que avui en dia acullen un dels projectes més ambiciosos i importants de la ciutat, amb la creació d'un nou espai d'habitatge envoltat d'una gran franja d'equipaments de primera categoria, com el Teatre i la Universitat.

Imatge 03 Vista aèria de l'any 1961. Al primer terme el barri de les Clotes, amb les Adoberies noves i velles.

4. Anàlisi i estudi del terreny escollit

L'espai escollit per a fer la intervenció es troba a cavall entre el centre històric i un dels actuals pols de creixement de la ciutat, a l'est de l'anterior.

Està delimitat a l'oest pel Carrer dels Aluders i el barri de les Adoberies, al sud pel Carrer del Prat d'en Galliners i el Parc de les Clotes, a l'est pel Teatre Atlàntida i al nord pel Convent de Santa Teresa i la part posterior dels habitatges de la Rambla dels Montcada.

Per entendre més exactament el terreny on s'implantarà el projecte i fer una primera aproximació, es creu oportú analitzar un sector molt més ampli de la ciutat, el que queda comprès entre el Pont de Queralt, la Rambla dels Montcada, el Carrer del Bisbe Torras i Bages, el Carrer de Montserrat, l'Avinguda dels Països Catalans, el Carrer d'en Bac de Roda, el Carrer de Jaume Munmany i el Carrer de Sant Francesc.

Imatge 04 Vista aèria actual. En color l'àrea d'anàlisi i estudi. Amb vermell el sector d'intervenció.

El motiu pel qual es delimita i s'estudia tot aquest sector, és perquè tot i ser molt ampli i divers a cadascun dels seus extrems, ha compartit una transformació conjunta des del canvi de mil·lenni fins a l'actualitat. Fet que ens fa arribar a la composició actual i que ens aboca a la proposta que seguidament presentarem.

Com s'ha explicat anteriorment, aquest espai ocupat per usos industrials, sobretot del ram de la pell, durant bona part del darrer segle XIX i XX, era fins fa una dècada un immens buit al bell mig del nucli urbà. Una superfície enorme gairebé inaccessible pels veïns.

Amb l'eliminació d'aquestes indústries, s'ha donat i s'està donant un nou impuls per revitalitzar aquest sector, estratègicament situat i que a més, permet unir la trama urbana de banda i banda del riu Mèder.

Delimitació i anàlisi del terreny

L'espai d'intervenció, on s'implantarà la proposta arquitectònica, queda com s'ha comentat, a l'extrem nord-oest d'aquesta àmplia àrea, just entremig del teatre Atlàntida i dels edificis de les antigues adoberies, al marge nord del riu Mèder.

Aquesta parcel·la de forma irregular té un marcat pendent en sentit sud, cap al Mèder, fins arribar a l'edifici de Can Macara, a l'extrem sud-oest del terreny. Llavors s'estabilitza el desnivell i segueix suaument fins a la llera del riu.

Té una superfície aproximada de 7.600 m², i actualment delimitada per una tanca metàl·lica, per evitar l'accés al seu interior. En desús i estat d'abandó s'hi troben algunes ruïnes i antigues construccions, com porxos i coberts de les antigues pelleries.

Evolució històrica del sector analitzat

A continuació s'exposa breument l'evolució històrica d'aquest sector amb imatges des del 1946 fins a l'actualitat, que permeten veure quins han sigut els canvis més destacats, i la rapidesa amb que s'han efectuat.

Tot comença l'any 2001 amb l'enderroc de la casa de pagès de l'Horta Vermella, que dona nom al barri homònim, situat al sud de la intervenció, on s'hi acaba construïnt el conjunt d'habitatges de la Nova Ribera i el Carrer de l'Alguer.

Més endavant fou l'antiga pelleria Colomer Munmany. Aquesta desapareix l'any 2004, donant lloc al nou barri del Portal de Queralt, entre l'antic traçat del barri de la Calla i el Carrer de Sant Francesc (oest del sector) i el barri residencial de l'Horta Vermella (sud).

El darrer gran canvi el trobem a la pelleria de Can Genís i Rius, a la banda nord del riu. Primer es tapien les naus i habitatges annexes, degut al seu mal estat de conservació, i finalment, l'any 2010, s'acaben tirant a terra pel risc que suposen.

També a aquest costat del riu, les adoberies més antigues continuen caient (nord-oest del sector), mentre que al costat s'alça brillant i resplendent el nou teatre Atlàntida, construït a partir del 2008.

És previst, que en un futur no molt llunyà, s'acabi construïnt a la zona nord-est del sector, la recent estrenada facultat de medicina de la Universitat de Vic, actualment situada de forma provisional a l'antiga pelleria Can Bauman (nord de la ciutat), així com que s'acabi de cosir i connectar la trama urbana des del Pont de Queralt fins a l'Avinguda dels Països Catalans amb noves zones verdes i edificis d'habitatges.

A la pàgina següent es pot veure en imatges satèl·lit l'evolució d'aquest espai i els canvis soferts:

1946 Es veu la traça del riu Mèder i el carrer de Sant Francesc, antiga porta de la ciutat des de Barcelona.

1986 S'aprecien, les indústries de la pell, a banda i banda del riu, així com el creixement de la ciutat.

2001 S'observa la demolició de l'Horta Vermella i el gran espai que ocupen les pelleries al mig de la ciutat.

2004 Desapareix Can Colomer-Munmany i sorgeixen els primers blocs d'habitatges de la Nova Ribera.

2006 Es dibuixa un nou sistema de traçat de carrers a tota l'àrea d'estudi. La Nova Ribera ja ha finalitzat.

2008 Es veuen els habitatges del sud del Portal de Queralt. S'inicien les obres del Teatre Atlàntida.

2010 Finalment desapareix Can Genís i Rius. El teatre ja ha acabat i es veuen més edificis.

2012 Des d'aquest any, s'aturen les intervencions deixant l'obra inacabada.

Fotografies del solar

(v1) Vista del Teatre Atlàntida i el solar. Al fons els campanars de la Catedral i la Pietat.

(v2) Vista del solar des del Carrer Aluders, nord-oest. On s'aprecia el pendent cap al riu.

(v3) Vista del solar des de l'extrem sud-oest.

(v4) Vista del solar des de l'extrem sud-est, on s'aprecia les adoberies i el Casc Antic de Vic

(v5) Imatge del Carrer Aluders, que mostra els darreres de la Rambla dels Montcada.

(v6) Imatge des de la part posterior de l'Atlàntida. Amb les edificacions encara existents dins del solar.

(v7) Imatge des de l'altre costat del riu Mèder, amb el Pont Nou, Can Macara i el Parc de les Clotes.

(v8) Vista del Pont Nou, que connecta el barri de les Adoberies i el del Portal de Queralt. Sota el pont, l'espai comprès entre la parcel·la i el riu.

5. Anàlisi dels equipaments culturals de Vic

La ciutat de Vic, és un important pol cultural, una ciutat amb molta història i que disposa de potents equipaments culturals, essent un referent no només de la Catalunya Central, sinó també per la resta del territori.

L'any 2016, Vic va ser la Capital de la Cultura Catalana, dedicant cadascun dels dotze mesos de l'any a una disciplina cultural diferent, pintura, dansa, teatre, cinema, cultura popular... i omplien els carrers, places i equipaments de gent i colors.

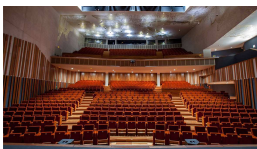
És en aquests equipaments que ens fixarem a continuació, per estudiar quines són les seves característiques així com les oportunitats que ens ofereixen i les seves mancances.

S'ha diferenciat els equipaments entre teatres/sales, biblioteques i museus/espais expositius.

Teatres / Sales

D'aquest primer grup, en destaca per sobre els altres, el nou **Teatre Atlàntida, Centre d'Arts Escèniques d'Osona**, que substitueix l'antic teatre de la ciutat. S'inaugura el 23 d'Abril de 2010.

Aquest nou equipament, obra de l'arquitecte Josep Llinàs disposa de tres sales de 800, 350 i 100 localitats, oferint una programació amb obres de gran format i de qualitat, portant espectacles dels grans teatres barcelonins a la capital d'Osona.

En ell també hi trobem l'Escola de Música de Vic (EMVic), de molta qualitat i renom, i la que compta amb més alumnes de tot Catalunya.

Però sobretot, pel que destaca, és per la seva forma exterior, els seus volums, cobertes i també els seus colors daurats i platejats.

Imatge 21 Alçat exterior, vista interior de la Sala Gran i pati central d'accés al Teatre Atlàntida.

Malgrat ser un equipament de ciutat, acull pocs actes on els vigatans i vigatanes en siguin els protagonistes.

Al sud de la ciutat, hi trobem una altra sala, de més petit format (250 localitats) és l'anomenat **Espai ETC**, espai destinat al teatre i el cinema.

Imatge 22 Sala de l'Espai ETC, al barri del Remei.

És en aquesta sala on tenen lloc les representacions teatrals de diferents escoles, actes organitzats per entitats i associacions o projeccions de cinema, a càrrec del CineClub Vic.

Imatge 23 Petita sala de l'Institut del Teatre de Vic

També relacionat amb el teatre i en aquest cas la dansa, trobem l'**Institut del Teatre**, creat l'any 1976, per mitjà d'un conveni entre la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Vic, per portar una seu d'aquesta entitat a la Capital d'Osona.

Es troba situat en un edifici reformat del centre de la ciutat, entre els anys 2001 i 2002, l'Antic Seminari, on estudiaven els joves capellans.

Acull una programació d'espectacles de joves artistes i de petit format.

Imatge 24 Interior de l'església de l'Orfeó.

Imatge 25 Detall del sostre modernista del Casino.

Imatge 26 Sala Marià Vila d'Abadal o Sala Gran de l'Edifici del Sucre.

Imatge 27 Auditori de l'Antiga Caixa Manlleu.

Imatge 28 Interior de la Sala Petita del Recinte Firal el Sucre.

Imatge 29 Edifici de la Central, el volum més gran és on assagen els Sagals d'Osona.

Pel que fa a altres espais, on també s'hi pot fer teatre, concerts, xerrades o conferències hi trobem l'església dels Trinitaris i convent de Santa Margarida. Es coneix com a església de l'**Orfeó**, ja que els darrers 30 anys ha sigut seu de l'Orfeó Vigatà.

Actualment aquest espai rehabilitat permet acollir un gran ventall d'activitats, i així com festes de carrer, en cas de problemes meteorològics, però té una superfície reduïda.

Darrerament també ha tornat a prendre força la sala modernista del Casino de Vic, una entitat formada l'any 1848, i que torna a acollir, representacions teatrals, concerts, xerrades o presentacions de llibres entre moltes altres possibilitats.

Altres activitats com col·loquis, conferències i xerrades també es duen a terme a l'Auditori del Sucre, a la Sala Marià Vila d'Abadal o la Sala Coll i Bardolet.

Moltes són les activitats que hi programa l'Ajuntament de Vic, el Consell Comarcal o congressos i entitats que hi fan les seves activitats. Molt proper a l'estació de bus i ferrocarril, amb facilitat d'aparcament i pròxim al recinte firal.

La darrera sala, de dimensions més reduïdes, és la Sala Unnim o BBVA de l'antiga Caixa Manlleu, a la Rambla de l'Hospital, a l'immoble de l'entitat bancària, permet celebrar xerrades, conferències i debats.

Darrerament acull les activitats del Club de Premsa d'"El9Nou".

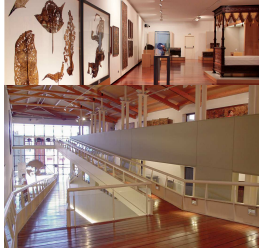
Com a espais polivalents hi trobem el Recinte Firal del Sucre, que permet en cas de mal temps o en funció de l'activitat celebrar-les sota cobert. Per exemple el Saló de la Infància, la Festa de la Gent Gran, o la Fira del Playmobil, així com activitats del Mercat del Ram o la Fira de Muntanya es localitzen en aquest interior.

També destacar l'existència de la Central, una antiga nau modernista, dissenyada per l'arquitecte Josep Maria Pericas i gestionada per l'entitat Embat Cultural, que agrupa Castellers Sagals d'Osona, Òmnium Cultural o la Penya Barcelonista de la Plana de Vic. Disposa de diversos espais, des d'on poden assajar la colla castellera, i també disponibles per la resta d'entitats vigitanes.

Malgrat això, no té l'ús suficient que podria acollir, i és força desconegut per les entitats.

Imatge 30 Interior del Museu Episcopal de Vic

Imatge 31 Exposició permanent i rampa del Museu de l'Art de la Pell.

Pel que fa a Museus, hi trobem el **Museu Episcopal** i el **Museu de l'Art de la Pell**.

El primer és un edifici estrenat l'any 2002, al costat de la Catedral, i que acull una de les col·leccions d'art romànic i gòtic més importants del món, pel seu valor i singularitat. A més també hi trobem un recorregut per la història de les arts decoratives, teixits, vidre, ceràmica, forja... del país.

El segon està situat a les plantes superiors de l'antic Convent del Carme, on s'explica la importància d'aquesta matèria a la ciutat, treballada durant molts anys a les Adoberies i pelleries, i acull una exposició permanent amb col·leccions de pells i estris de cuir d'arreu.

Aquest darrer, també compta amb una sala d'exposicions temporals, molt freqüentada, així com un recorregut a través d'una rampa interior que també serveix per a fer-hi petits mostres.

Altres espais museogràfics serien la Casa Balmes o el Museu dedicat a Sant Antoni Maria Claret, al costat de l'Església homònima.

I no com a museus, però sí com a Sales d'Exposicions, hi trobem:

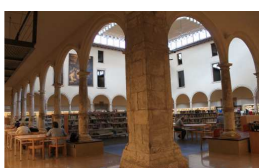

Imatges 32, 33, 34 Interior del Temple Romà
Sala gran de la Galeria d'Art del Carme i interior de la Capella Fonda de la Pietat

El **Temple Romà**, és la seu del Patronat d'Estudis Osonencs, i des del 1995 una sala d'exposicions. Construït el segle II dC, ha arribat als nostres dies tancat dins el pati del Palau dels Montcada, quan aquest s'enderrocà aparegueren les restes del temple, que foren reconstruïdes i adequades per a la funció actual.

La **Galeria d'Art del Carme**, molt propera a l'església del mateix nom, fou inaugurada l'any 1979, i des de llavors acull ininterrompudament exposicions d'artistes locals i forans, novells i experts en les seves diverses sales.

Finalment trobem espais expositius incorporats a la biblioteca, com la **Sala Josep Romeu** amb exposicions temporals, la **Capella Fonda de la Pietat**, per la part posterior d'aquesta i que acull una col·lecció permanent d'obres del pintor Josep Maria Sert, així com mostres de pessebres o del seguici festiu o fins i tot a l'**Oficina de Turisme**.

Imatge 35 Interior del Claustre del Carme, ocupat per la biblioteca.

Pel que fa al darrer grup, hi trobem l'actual Biblioteca municipal, amb el nom de **Biblioteca Joan Triadú**, situada a la planta baixa del Convent del Carme, sota el Museu de l'Art de la Pell.

Fou estrenada l'any 1996 i consta de la gran sala central, amb llum zenital, a través de la cobertura del claustre, i petites sales a les estances laterals.

Imatge 36 Exterior de l'Arxiu Comarcal d'Osona.

Imatge 37 Biblioteca del Campus de Ciències de la Uvic.

Imatge 38, 39 Exterior de Can Pau Raba i interior del Centre Cívic de la Serra de Senferm.

L'arxiu comarcal d'Osona, és l'altre gran equipament d'aquesta tipologia, situat en l'actualitat als afores de la ciutat, en un nou edifici que permet mantenir en millors condicions els documents.

L'edifici de l'arxiu destaca per ser un volum completament opac, tancat en ell mateix i de forma curiosa.

Actualment la ciutat compta amb altres biblioteques, de caràcter privat, com són les de la Universitat de Vic, la del Campus de Miramarges (lletres) o la del Campus de la Torre dels Frares (Ciències). Així com també l'arxiu municipal, situat a l'Ajuntament, o l'arxiu episcopal, a la primera planta del Palau Episcopal, amb accés pel Carrer de Santa Maria.

A més, d'aquí poc, serà una nova biblioteca de majors dimensions i qualitat, la que es construirà al terreny, on l'any 1991 el grup terrorista ETA feu explotar un cotxe bomba.

Abans d'acabar aquesta petita pinzellada als equipaments culturals de la ciutat de Vic, es creu convenient fer una menció als centres cívics de barri, locals amb poc valor arquitectònic però amb molt caràcter social i cultural, que permeten generar vida i centralitat al voltant dels barris més allunyats del centre.

Així, trobem els Centres Cívics de Can Pau Raba (barri dels Caputxins), de la Guixa, de la Plaça Osona, del Montseny (barri del Remei), de Santa Anna i de la Serra de Senferm. Que acullen tallers i propostes musicals, teatrals, veïnals, així com diverses entitats de cultura popular.

Tots aquets equipaments i complexes culturals, no tindrien el seu sentit sense la gran quantitat d'entitats, associacions o col·lectius que els gestionen i que hi treballen o el llarg nombre de persones que els utilitza a diari.

Prova d'això és l'elevat nombre d'entitats culturals que trobem a la ciutat, que mantenen viva la presència del poble als carrers i places, i no permeten que la història de la ciutat caigui en l'oblit.

Des de sempre, Vic ha sigut una ciutat de coneixement i cultura, fet que ens permet gaudir, avui encara més, del que amb el transcurs dels anys s'ha aconseguit.

Primer amb el pas de les diferents cultures per la ciutat, amb la creació de la Universitat, el Circol literari, l'Orfeó Vigatà entre altres corals, agrupacions i entitats de cultura popular, sardanistes, castellers, gegants, capgrossos, diables i bestiari, el conservatori de música, l'institut del teatre, així com tot el llegat de l'església entre molts d'altres.

A l'apartat de memòria gràfica s'hi troba un plànol amb la situació de cadascun d'ells.

6. Anàlisi d'una mostra de places de Vic

Degut a que una part important del projecte està destinat a l'elaboració d'una plaça, s'ha cregut oportú analitzar una representació de les places que es poden trobar al centre de la ciutat, properes a l'espai d'intervenció.

Entre les escollides, algunes de les més conegudes i representatives, però també les que acullen la majoria d'actes i activitats que es realitzen a la ciutat. En concret són les places, per ordre alfabètic, del Bisbe Oliba, del Carbó, de la Catedral, de Don Miquel de Clariana, de l'Estació, Gaudí, Major, de la Pietat i dels Sants Màrtirs.

D'aquestes se n'analitzen paràmetres numèrics com la superfície, però sobretot el terreny, el possible desnivell, els espais al voltant dels quals orbiten i el tractament que tenen.

Per entendre millor aquests espais d'anàlisi, un cop finalitzada la seva presentació es troba un document gràfic amb la informació corresponent de cadascuna d'elles.

Plaça del Bisbe Oliba

Superfície: 1.200m²

Desnivell: ✓

↓ est-oest / nord-sud

Accessos: 4

P. de la Catedral

C. del Cloquer

C. Sant Miquel Arcàngel

C. de l'Escola

Edificis adjacents:

Museu Episcopal

Catedral

Col·legi d'Arquitectes

Casa Colomer

Vegetació: ✓

Paviment: 1 tipus (dur)

Mobiliari: ✓

Altrament coneguda com a plaça del museu, ja que dóna accés al Museu Episcopal, on s'alberga una de les col·leccions més importants d'art romànic i gòtic del món.

La plaça és una de les més noves del casc antic, remodelada arran de les obres de construcció del nou museu.

Destaca per el desnivell que té en dues direccions, fent que tot es dirigeixi cap al punt més baix, d'accés des de la Plaça de la Catedral.

Per salvar aquest desnivell, i delimitar dos dels vials que creuen aquesta plaça, es crea una plataforma central per diferenciar-la dels carrers de l'Escola (oest) i del Cloquer (sud).

Apareixen dos trams d'escalas, un de reduït a l'extrem oest, per accedir a la plataforma, i un altre de més marcat al costat oposat per entrar al museu.

Al lateral sud de la plataforma, s'hi afegeix una franja arbrada i de repòs, que mira al centre de la plaça i que acaba amb una figura metàl·lica del bisbe Oliba, que presideix l'espai.

Plaça del Carbó

Superfície: 500m²

Desnivell: ✓

↓ sud-nord / oest-est

Accessos: 3

Carrer de Dues Soles

Rambla del Passeig

Plaça de Santa Teresa

Edificis adjacents:

Casa Parrella

Casa Prat

Portal de Santa Eulàlia

Vegetació: ✓

Paviment: 1 tipus (dur)

Mobiliari: ✓

De forma triangular, amb una part totalment plana i una altra part ocupada per unes escales, rítmicament pausades, que salven el desnivell existent entre l'extrem més alt (sud-oest) i el més baix (nord).

A més a la part central d'aquest darrer lateral, hi trobem una tarima de formigó, accessible des del Passeig i des de la plaça, que permet celebrar-hi concerts i espectacles, fent de les escales unes grades improvisades.

A la façana sud s'hi trobem les cases Parrella i Prat, construïdes adossades a la muralla, exemples de la transformació de la ciutat medieval a la ciutat barroca, i que els edificis actuals daten del s XVIII. A la part posterior, disposen de bonics jardins sobre la muralla, i l'antic Portal de Santa Eulàlia.

La plaça consta de dues franges de vegetació, una al carrer de Dues Soles i l'altra al costat de l'escenari. També hi trobem bancs que complementen la funció de graderia de les escales.

Plaça de la Catedral

Superfície: 1.660 m²

Desnivell: -

Accessos: 4

Carrer de la Ramada

Carrer de Gibraltar

Carrer de Santa Maria

Plaça del Bisbe Oliba

Edificis adjacents:

Catedral de Sant Pere

Palau Episcopal

Col·legi Santa Caterina

Casa Bayés

Casa Colomer

Vegetació: -

Paviment: 3 tipus (dur)

Mobiliari: -

De forma rectangular, es desenvolupa en dos nivells, un de més gran (oest), a nivell dels carrers que hi accedeixen i un segon nivell (est), de dimensions més reduïdes que fa de replà d'accés a la catedral.

Aquests dos nivells estan separats entre ells per un petit tram d'escales, situades al centre de la plaça. A l'extrem sud també hi ha una rampa, per fer accessible l'accés a l'interior de la catedral a les persones amb mobilitat reduïda.

La Plaça de la Catedral, és una de les que acull més esdeveniments i activitats al llarg de l'any, degut a la seva simplicitat, però que a l'hora la fa força funcional, ja que quan l'activitat és al centre de la plaça, les escales i el nivell superior funcionen com a grades, però en canvi quan l'espectacle es situa a la part superior, es permet tenir un bon punt de vista des de tots els nivells de la part inferior.

La plaça de la Catedral no disposa ni de vegetació ni mobiliari, però en destaca el paviment, diferent als dos nivells, i a més a la inferior s'hi troba la silueta de l'antiga església romànica de Santa Maria la Rodona.

Plaça de Don Miquel de Clariana

Superfície: 550 m²

Desnivell: -

Accessos: 3

Carrer de Cardona

Carrer de Dues Soles (E)

Carrer de Dues Soles (O)

Edificis adjacents:

Casa Masferrer

Casa Clariana

Casa Dou

Palau Bojons

Vegetació: ✓

Paviment: 2 tipus (dur)

Mobiliari: ✓

També té forma triangular, es tracta d'un plaça on conflueixen els carrers que venen de l'Ajuntament i de la Catedral, on antigament hi havia hagut el Palau del Veguer, a l'actual Casa Clariana, que dóna nom a la Plaça.

Al trobar-s'hi aquests dos carrers, es diferencien dos tipus de paviment, un de llambordes pel transit rodat, i un de llis al centre de la plaça. Tota ella està voltada d'arbres i bancs per descansar. És una de les places més tranquil·les del casc antic.

Al vèrtex del triangle, s'hi troba l'escultura de l'estudiant de Vic, imatge típica dels estudiants de capellà que residien al seminari vigatà.

Els edificis que la rodegen són bonics casals d'època, com la Casa Clariana (gòtica i barroca), la Casa Bojons (barroca) o la Casa Masferrer (eclectica i barroca).

Plaça de l'Estació

Superfície: 1.300 m²

Desnivell: -

Accessos: 3

C. de Jacint Verdaguer

C. del Pare Gallissà

C. Mossèn Josep Gudiol

Edificis adjacents:

Estació de trens

Vegetació: ✓

Paviment: 2 tipus (tou)

Mobiliari: ✓

Com indica el seu nom és la plaça situada davant de l'estació de ferrocarrils de Vic.

Malgrat això, en l'actualitat té poca funció de plaça. Degut a la seva forma ovalada, serveix més bé de rotonda o giratori, ja que és un dels punts que acumula més trànsit de vehicles del centre de la ciutat.

Situada fora muralles, a diferència de la resta, és la que incorpora més vegetació, amb un sòl de sorra i un parterre de gespa i flors.

L'accés a la plaça és complicat, voltada de carrers de dos carrils, hi ha poca visibilitat i seguretat per accedir al seu interior.

Plaça Gaudí

Superfície: 1.750 m²

Desnivell: -

Accessos: 4

Carrer de la Ramada (E)

Carrer de la Ramada (O)

Carrer de la Riera

Carrer dels Arcs

Edificis adjacents:

Casa Calderó

Vegetació: ✓

Paviment: 2 tipus (d/t)

Mobiliari: ✓

Aquesta plaça és fruit de l'enderroc de la illa de cases existent entre els carrers de la Ramada, de les Basses i del Pont, que hi continuen presents. La superfície interior, amb les restes arqueològiques dels antics edificis, s'ha cobert de sorra i graves per protegir-los.

Tot i la seva simplicitat i senzillesa, també s'ha convertit en una de les places que darrerament acull més activitats i esdeveniments, ja siguin concerts, àpats o festes populars.

Disposa d'arbrat als laterals dels carrers de la Ramada i de les Basses, mentre que el carrer del Pont, disposa de jardineres.

És en aquest darrer costat on trobem l'escultura de la Vella, cap de llúpia de la ciutat, motiu pel qual també es coneix aquesta plaça com a plaça de la Vella.

Plaça Major

Superfície: 6.700 m²

Desnivell: ✓

↓ sud-nord

Accessos: 7

C. de Jacint Verdaguer

C. M de Déu de les Neus

C. de Sant Cristòfol

C. dels Argenters

Plaça del Pes

C. de la Ciutat

C. de la Riera

Edificis adjacents:

Ca la Ciutat

Casa Costa

Casa Tolosa

Casa Moixó

Casa Beuló

Vegetació: -

Paviment: 2 tipus (d/t)

Mobiliari: -

La Plaça Major és la més gran de Vic, està tota ella voltada d'arcades, creant unes voltes per on transcórrer la vida de la ciutat. De forma quadrada irregular, té un lleuger pendent descendent en sentit sud-nord i consta de dos tipus de sòl, un de central de sorra i un paviment de pedra a tot el voltant.

Aquest és l'espai que ocupa el conegut mercat bisetmanal, que dimarts i dissabtes omple de gent i color la plaça. També acull in comptables activitats, fires i concerts. És un dels principals espais de reunió i passeig dels vigatans i osonencs.

A la raonada sud-est s'hi troba Ca la Ciutat o Ajuntament, un edifici gòtic amb campanar i una gran balconada des d'on s'albira tota la plaça. D'aquesta, en destaquen també edificis com les Cases Beuló d'estil gòtic i barroc, les Cases Comella, Cortina i Costa d'estil modernista, la casa Moixó d'estil renaixentista i eclèctic o la Casa Tolosa d'estil barroc.

No disposa de vegetació, ni mobiliari, tan sols, un banc circular amb l'escultura del Merma, un altre dels caps de llúpia de la ciutat.

Plaça de la Pietat

Superfície: 560 m²

Desnivell: ✓

↓ nord-sud / est-oest

Accessos: 6

Baixada de l'Eraime

Carrer d'en Guiu

C. M de Déu dels Àngels

Carrer de Dues Soles

Carrer del Pare Xifré

Carrer de Sant Sadurní

Edificis adjacents:

Església de la Pietat

Temple Romà

Palau dels Montcada

Casa Masferrer

Vegetació: -

Paviment: 1 tipus (dur)

Mobiliari: -

Aquesta Plaça deu el seu nom a l'església barroca que domina l'espai, en ella però també hi trobem el lateral del Temple Romà i les restes del Palau dels Montcada.

De dimensions reduïdes i forma triangular, té fins a sis carrers i carrerons de l'antic call jueu que hi van a parar. Té un lleuger pendent en sentit sud-oest que es remarca al tram final en direcció a la Baixada de l'Eraime.

Per donar accés a l'església de la Pietat, edificada sobre les restes de l'església de Sant Sadurní, es construïren unes escales semicirculars, que també es transformen en grades improvisades quan hi ha algun esdeveniment.

El paviment d'aquesta plaça és la prolongació dels paviments de llambordes dels carrers del centre històric, amb un marge al lateral dels habitatges de pedra llista.

Plaça dels Sants Màrtirs

Superfície: 3.215 m²

Desnivell: -

Accessos: 6

Carrer de la Fusina

Carrer Bisbe Casadevall

Carrer de la Gelada

Carrer de Sant Pau

Carrer de Sant Antoni

Carrer de la Misericòrdia

Edificis adjacents:

Casa Riera Ordeix

Casa de la Misericòrdia

Vegetació: ✓

Paviment: 2 tipus (dur)

Mobiliari: ✓

Segurament de totes les places analitzades fins ara és la que té les formes més pures.

Per trobar-la hem de sortir també fora muralles, i endinsar-nos al primer eixample de la ciutat, l'eixample Morató, aquesta és la plaça del barri, de carrers paral·lels entre ells i molt més ordre que al casc antic.

En ella hi trobem un gran espai central, envoltat d'arbres i bancs per seure i reposar, amb un paviment de mosaic de color rosat, típic del barri. A tot el perímetre hi ha espai per aparcaments i circulació, amb el famós paviment de llambordes i finalment s'hi troba una franja del mateix paviment rosat que fa la funció de vorera.

Darrerament s'intenta que aquesta plaça aculli activitats com fires, mercats o mostres de ball i dansa per revitalitzar el comerç del barri.

Un cop analitzades aquest seguit de places del centre històric i els primers eixamples, així com també dels diferents equipaments o espais culturals dels que disposa la ciutat, podem arribar a la conclusió que la idea del projecte té força sentit.

Com hem vist, la majoria de places del casc antic, són pavimentades, amb poca vegetació i la majoria d'elles de petites dimensions. Totes elles estan delimitades per carrers o edificis que en limiten les possibilitats així com són un problema a l'hora de fer grans activitats, ja que provoquen molèsties als veïns.

Pel que fa als equipaments, cal destacar que n'hi ha forces, alguns de molta qualitat, i que sortosament gràcies a aquests, la ciutat de Vic és com és avui en dia. Malgrat això, però, pocs permeten una ventall de possibilitats i funcionalitat tan gran com el que busca el projecte d'aquest treball.

L'edifici del Recinte Firal del Sucre és molt gran, però per segons quines activitats, és un espai fred, desangelat i buit, la Central, al contrari, és massa petita en funció de quines siguin les activitats que s'hi vulguin desenvolupar. A més, tots dos queden una mica allunyats del centre de la ciutat, que és on acostumen a celebrar-se les diverses activitats que podrien fer més ús d'aquest nou espai.

Un altre dels problemes detectats, és que al ser edificis totalment tancats, i haver de travessar una porta per a poder-hi accedir, generen un cert dubte entre els usuaris o el possible públic que no té cap problema en endinsar-se en un espai on no hi ha cap dificultat d'accés, ni cap porta o paret que et delimiti l'espai. Genera un sentit de llibertat a les persones que utilitzen l'equipament, que els permet entrar i sortir, arribar i marxar, passejar i gaudir d'aquest espai a la seva pròpia manera, tal com cadascú vol.

El que no té cap d'aquestes places, així com tampoc els equipaments analitzats, i que es podria oferir amb aquesta proposta, és la possibilitat de disposar d'un espai, de grans dimensions a l'aire lliure, però cobert, és a dir que ens permeti desenvolupar activitats amb tota normalitat sota d'aquesta membrana, però que al mateix moment ens permeti gaudir de les vistes i l'aire de l'exterior.

Es preveu, doncs, una plaça permeable, que no delimiti amb exactitud l'interior (cobert) i l'exterior, sinó que ho difumini, i que s'estengui i davalli fins al riu Mèder, molt proper a l'emplaçament.

7. Normativa aplicable

A continuació es fa una recerca de normativa, per saber quins són els objectius de l'ajuntament, pel terreny en concret, així com saber, una mica, quines són les directrius urbanístiques de la ciutat.

Un dels principals objectius del nou planejament urbanístic de Vic, és el de cosir totes les esclotxes que trobem dins la trama urbana de la ciutat. Segons el mateix document es pretén *“aprofitar els buits per re-projectar l'espai públic buscant lògiques d'implantació de les dotacions, per generar teixits intensos, motors de cohesió social i referents en l'imaginari col·lectiu”*, per contra del que preveien plans anteriors, que buscaven estendre's més enllà del que la ciutat necessitava.

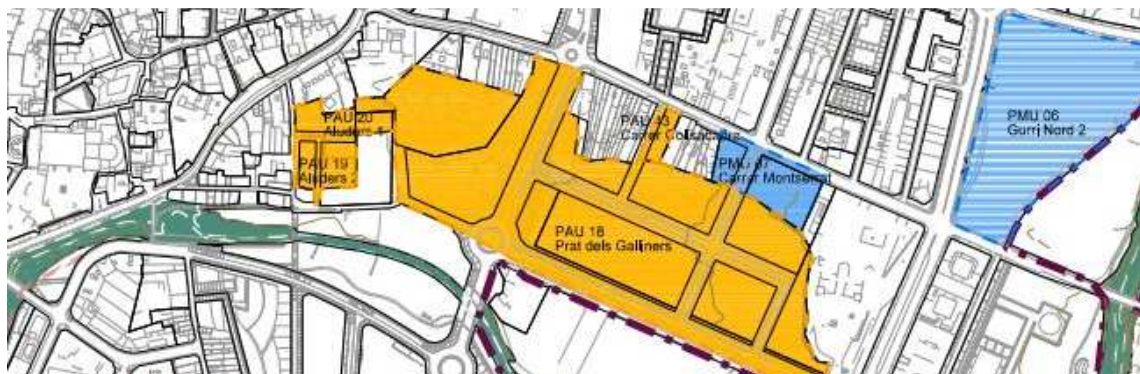
El planejament actual de la ciutat, amb l'aprovació inicial de gener de 2018, estableix per a l'espai d'intervenció proposat per aquest treball, la qualificació de PAU, Polígon d'Actuació Urbanística.

De fet es tracta de dos Polígons diferents, el PAU19 i el PAU20, que units formen l'espai comprès entre el Teatre Atlàntida i el barri de les Adoberies i la Rambla dels Montcada i el Riu Mèder.

Segons el nou POUM, i com no pot ser d'altra manera, es relaciona el futur desenvolupament d'aquest espai amb el conjunt d'edificis del barri de les Adoberies i s'opta per crear un nou pol d'activitat cívica, cultural, docent i d'emprenedoria a l'est de la ciutat amb focus al Centre d'Arts Escèniques d'Osona, l'Atlàntida i la futura facultat de Medicina de la Universitat de Vic.

Així doncs la conservació de les adoberies, s'acompanya d'un procés per mantenir els buits a la façana del riu Mèder, creant un gran parc fluvial que lligui amb l'anella verda que segueix el Gurri, i d'aclarir espais per la part interior del barri, que permetin resoldre la mobilitat i l'accessibilitat, força complicada actualment.

En el cas concret del terreny escollit, els PAU Aluders tenen per finalitat alliberar espai públic en contacte amb l'Atlàntida i disposar d'aparcament al subsòl per resoldre aquesta demanda en un espai amb cada vegada més necessitat d'aparcament, si es té en compte la seva proximitat amb el centre, on hi trobem el comerç i molts llocs de treball i on cada vegada hi ha més carrers de vianants, i el futur dels terrenys, amb la implantació de la facultat de medicina, que també generarà una demanda d'aparcament.

Imatge 61 Detall del sector de creixement, extret del POUM, on s'aprecia els PAU19 i 20 a l'esquerra de la imatge

Tot plegat es complementa amb dos conjunts d'habitatge d'edificació tancada, un per cadascun dels polígons d'actuació. En el cas del PAU19, l'edifici es situaria paral·lel al Carrer dels Aluders, entre el Passatge Aluders i Can Macara. Pel que fa al PAU20, l'edifici d'habitatges quedaria col·locat perpendicular a l'anterior, paral·lel a la cara nord del Passatge dels Aluders, i acabaria connectant amb l'espai de servei de l'Atlàntida.

A més el segon (PAU20-Aluders2), s'utilitza per complementar l'equipament de l'Atlàntida, amb el cobert existent de les antigues cavallerisses, d'uns 400m².

Queda doncs, un gran espai obert al lateral sud-est de la parcel·la, connectat directament amb el verd existent davant del teatre i l'escola de música.

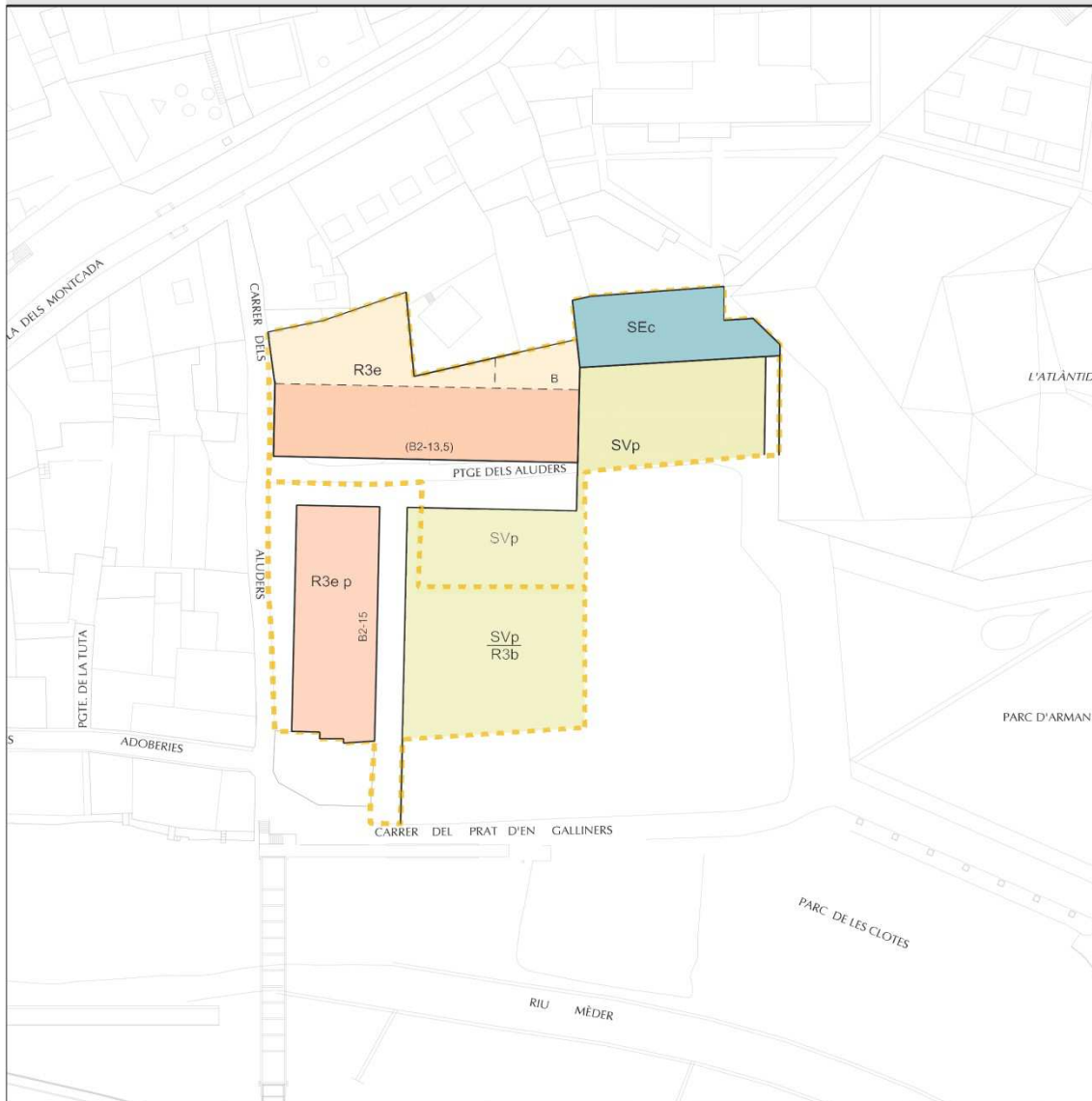
A continuació es detalla alguna de la informació urbanística referent a aquests dos sectors:

	PAU 19 Aluders 1			PAU 20 Aluders 2		
<u>Superfície:</u>	2.154m ²			3.248m ²		
<u>Condició de sòl urbà:</u>	No Consolidat			No Consolidat		
<u>Reserves de sòl públic:</u>	SX Sistema Viari	560m ²	26,00%	SX Sistema Viari	540m ²	16,63%
	SV Sistema d'espais lliures	994m ²	46,15%	SV Sistema d'espais lliures	1.039m ²	31,99%
				SE Sistema d'equipaments	414m ²	12,75%
	S. públic mínim	1.554m²	72,14%	S. públic mínim	1.993m²	61,36%
<u>Sòl d'aprofitament privat:</u>	R3e Zona d'ordenació en illa tancada 5	600m ²	27,86%	R3e Zona d'ordenació en illa tancada 2	1.255m ²	38,64%
	S. privat màxim	600m²	27,86%	S. privat màxim	1.255m²	38,64%
<u>Edificabilitat:</u>	E. màxima total	2.003m²		E. màxima total	2.728m²	
	Residencial	1.703m ²	85,00%	Residencial	2.728m ²	100%
	Altres usos	300m ²	15,00%	-		
<u>Habitatges</u>	Sostre mínim protecció púb.	511m ²	30,00%	-		
	Sostre màxim hab renda lliure	1.192m ²	70,00%	Sostre màxim hab renda lliure	2.728m ²	100%
	Nombre màxim d'habitatges	18 u	85 h/ha	Nombre màxim d'habitatges	18 u	55 h/ha

En el cas del 30% d'habitatge protegit; 20% Habitatge protecció oficial, 10% Habitatge concertat

El document també estableix per a cada PAU, els criteris d'ordenació, el tema relatiu a cessions, així com les condicions de gestió i execució i el règim transitori d'edificació i usos.

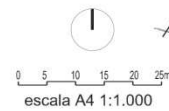
A la pàgina següent es mostra el plànol d'aquests dos sectors.

- R3e Zona d'ordenació en illa tancada 5, d'ordenació volumètrica flexible
- SVp Sistema de zones verdes - Places, passeigs i espais lliures locals
- SEc Equipaments comunitaris culturals
- - - Profunditat edificable indicativa
- Limit PAU

PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL DE VIC
AJUNTAMENT DE VIC. DEPARTAMENT DE TERRITORI. OFICINA DEL PLA

La legislació aplicable al procés urbanístic del sector, és la legislació vigent.

- Text refós de la Llei d'Urbanisme de Catalunya (Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'Agost), així com les modificacions introduïdes per la Llei 3/2012 (TRLUC)
- Reglament de la Llei d'Urbanisme de Catalunya (Decret 305/2006 de 18 de Juliol)
- El Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Vic (Aprovació inicial de Gener de 2018)
- Normatives Urbanístiques *Volums I i II*, de l'Ajuntament de Vic (Aprovació inicial de Gener de 2018)

8. Proposta

Un cop situat el terreny i estudiat les seves característiques, recercat en la història de la ciutat i del barri, així com en el procés evolutiu que ha sofert aquests darrers anys, i també després d'analitzar tot un seguit d'elements com són els equipaments i espais culturals de Vic, així com un anàlisi de diferents places que podem trobar al centre històric... s'arriba al moment de redactar una proposta, entenent-la com un procés de descripció de les característiques imaginades per al futur espai i entenent i adaptant-nos al terreny escollit.

Aquesta primera proposta, pretén situar els espais que es creuen convenientes per a cada franja de la parcel·la i ser un punt de partida per a la inqüestionable evolució del projecte durant el curs vinent, que ens portarà a establir una proposta ferma i definitiva.

Cal tenir present, que malgrat el planejament vigent de la ciutat estableix la construcció de dos blocs d'habitatges en aquest solar, com s'ha vist en l'apartat de normativa, es considerarà la reconversió d'aquestes superfícies en equipaments, per tal de poder desenvolupar perfectament les idees del projecte en aquest mateix terreny.

Doncs es creu, que la decisió de construir habitatges en aquest sector, no ajuda a la preservació d'un espai molt deteriorat, amb un barri de les adoberies declarat Bé Patrimonial d'Interès Nacional, per la Generalitat de Catalunya i que tampoc encaixa amb el concepte de creació d'un gran pol d'equipaments en aquest sector est de la ciutat, ja que entre Adoberies, Atlàntida i Universitat no hi ha aquesta necessitat, i menys, tenint en compte la gran quantitat d'habitatges buits que hi ha a l'altra banda del riu Mèder.

Per tant, a continuació es detallen els diferents espais i elements d'intervenció que estableix el projecte per aquest terreny:

- Construcció d'un nou equipament públic de ciutat, una plaça coberta per al desenvolupament de múltiples activitats a l'aire lliure, però sota una membrana que protegeixi de les inclemències meteorològiques adverses.
- Completar el projecte anterior amb un edifici que permeti encabir diferents espais relacionats amb les entitats i associacions culturals i socials de la ciutat, així com amb el Teatre Atlàntida, situat just al costat.
- Eliminar l'últim tram del vial del Prat d'en Galliners, actualment en desús, i desconnectar d'aquesta manera el carrer de les Adoberies amb l'anterior, fet que permet connectar tot el nou equipament amb Can Macara, el Pont Nou, el Parc de les Clotes i el Riu Mèder.
- Arranjar i adequar l'entorn al voltant d'aquets dos elements construïts, fent una gran franja verda que connecti el parc de l'Atlàntida amb el riu Mèder i les Adoberies, amb la idea d'unir el fragmentat i tractar aquests espais diferents com un de sol.

Aquestes propostes ens permetran mantenir gairebé de forma inalterada una de les imatges icòniques i més representatives de la ciutat de Vic, després de la coneguda Plaça Major, amb un *skyline* de les façanes posteriors del casc antic de la ciutat, amb la Catedral, el Cloquer o el campanar de la Pietat i Santa Teresa, els ponts sobre el riu i les Adoberies.

Aprofundint en el projecte, s'estableixen les principals idees que regeixen cadascun dels quatre elements amb què es basa la proposta anteriorment detallada.

Plaça coberta:

Segurament la part més notòria del projecte, i que més afectarà a la imatge del conjunt actual, estarà situada a la zona central del sector de desenvolupament, a una alçada semblant a la que trobem el teatre Atlàntida.

La forma, la geometria i els volums encara no estan del tot definits, ja que dependran de la topografia del lloc, de la forma de l'edifici annex o de com s'acabi arrançant tot l'espai en el conjunt, malgrat això, no es busca un element rectangular i perfectament delimitat, sinó una superfície útil i funcional, que permeti connectar els dos laterals, Carrer Aluders i gespa de l'Atlàntida i sigui accessible des de les diferents cotes del terreny.

La materialitat també és un dels aspectes a tractar, aquesta dependrà de l'estructura i l'element que s'utilitzi per a la seva construcció. S'ha recercat exemples de cobertes totalment opaques, i d'altres de vidriades o translúcides, que permetin una certa entrada de llum natural.

Finalment, s'entén una plaça completament plana, a diferència de la majoria de places del centre de la ciutat, que salvi el desnivell del conjunt, o que s'escaloni en funció de la topografia i les diferents necessitats de l'espai.

Equipament annex:

L'edifici annex es situarà a la franja nord del sector, just davant de les parts posteriors dels edificis de la Rambla dels Montcada, la part menys susceptible a canviar la seva fisonomia.

Aquest volum pretén marcar el límit nord de la franja d'equipaments, estenent-se des del Carrer dels Aluders fins a l'àrea de servei del Teatre Atlàntida, d'aquesta manera servirà com a base per al sorgiment de la cobertura de la plaça. Per l'altra banda es preveu que aquesta coberta tingui alguns pilars o columnes que facin de suport, però que la vista sigui totalment lliure cap al riu i el massís del Montseny.

L'equipament constarà en origen, de dues plantes, a la planta baixa hi trobaríem la zona més pública, amb un espai de restauració, uns serveis públics i una zona destinada a l'emmagatzematge del material que es podrà fer servir per a la celebració d'activitats en aquest espai, ja siguin cadires, equipaments de so o megafonia, o el necessari per a aquest ús.

A la planta superior, hi quedaria ubicada la part més reservada, la que no necessita una connexió tant directe amb l'espai, ja sigui amb sales de reunió i treball, sales per a xerrades i tallers, exposicions... i una part exterior, en connexió amb l'espai cobert de la plaça, que permetria utilitzar-la tant de grada superior des d'on observar els espectacles de la plaça, com al contrari, ser aquesta part l'escenari, centre d'interès i de les mirades de la plaça.

Es preveu un volum senzill, amb importància de les transparències, a la planta superior, ja que les activitats pensades per a ella ho requereixen i en canvi, una planta inferior més opaca, amb funcions menys vistoses.

Aquesta acció permetrà marcar encara més, aquest límit nord que es pretén establir col·locant l'edifici en aquesta posició. Per girar el punt de vista habitual en el sentit invers, i mirar de cara al riu, al que durant tants anys la ciutat ha donat l'esquena.

Carrer Prat d'en Galliners:

El vial esmentat connectava en un origen la nova entrada a Vic per les carreteres de Santa Eugènia de Berga i Calldetenes, directe al centre de la ciutat, amb l'Atlàntida, i les Adoberies.

Degut al precari estat de conservació en què es troben aquest conjunt d'edificis, i en què durant una època es va tallar totalment el pas, tant a vianants com a cotxes, aquest darrer s'ha vist finalment descartat per a re-introduir-se en l'espai.

D'aquesta manera, des del final de la Rambla del Bisbat, on trobem el Pont de Queralt, s'accediria al Carrer de les Adoberies, entremig dels edificis, fins arribar a Can Macara, i d'aquí es pujaria en sentit nord, pel Carrer dels Aluders, fins a sortir a la Rambla dels Montcada.

Per l'altra costat, el Carrer del Prat d'en Galliners acabaria el seu recorregut "públic" a la rotonda del Molí d'en Saborit, davant el Teatre de l'Atlàntida, i a partir d'aquí només podrien accedir cap a l'interior del teatre i de la plaça, els vehicles autoritzats per a fer-ho.

Aquestes mesures permeten eliminar un tros de carrer realment innecessari, en un espai eminentment de passeig, i per el gaudi de la natura. L'arranjament de tot el perímetre de la plaça coberta i l'edifici annex, amb zones de gespa, vegetació i arbrat, permetria acabar descendint envoltat de natura fins a tocar del riu, integrant, d'aquesta manera la rampa del Pont Nou a l'entorn i fent un recorregut descendent lleuger i tranquil cap al Mèder.

Arranjament del conjunt:

Amb una gran zona verda amb gespa i diverses escultures, una plantació de pollancrel al marge del riu Mèder, l'anomenat Parc de les Clotes i un seguit d'elements arquitectònics al vessant oest, com les Adoberies, el Pont de Queralt o el Pont Nou, així com un fil conductor de l'espai com pot ser el riu, permetrien unificar tot l'espai seguint uns mateixos criteris, tant de paviments, com elements vegetals, mobiliari i donar nova vida a unes façanes posteriors de la ciutat molt abandonades.

Aquesta nova franja verda al llarg del riu permetria el desenvolupament d'activitats paral·leles a les desenvolupades a la plaça coberta o a l'interior del teatre Atlàntida.

Imatge 62 Vista des del Pont Nou de tot el conjunt, des de les Adoberies (esquerra) fins a l'Atlàntida (darrera els arbres del Parc de les Clotes)

9. Esquemes de la proposta

A continuació es mostren alguns esquemes amb anàlisi i algunes de les principals idees del projecte, per entendre de forma gràfica les solucions proposades:

Esquema Topogràfic:

La topografia serà un dels punts claus a tractar en aquest projecte, ja que el terreny disposa de cert desnivell, des de la part alta de la ciutat, amb les muralles, fins a toca al riu Mèder.

Caldrà, doncs, decidir si es pretén un espai totalment pla, un espai que aconsegueixi la seva planitud a partir de terrasses a diferents nivells o un espai que mantingui el desnivell existent actualment.

Esquema de Vegetació:

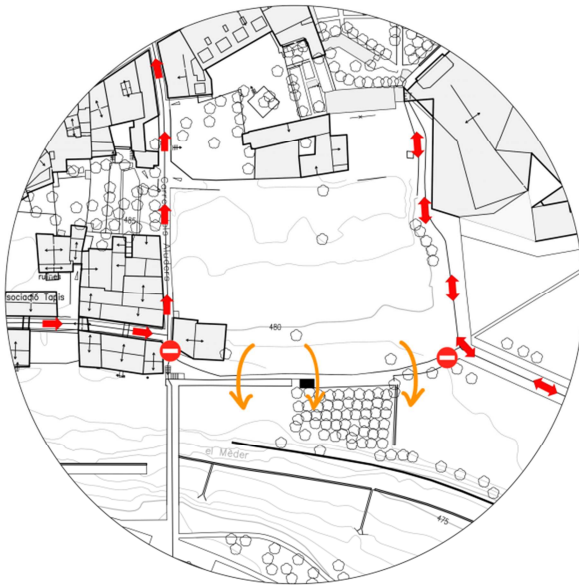

Un altre dels temes a tractar, serà la gestió dels espais verds, amb una gran importància actualment en aquesta zona de la ciutat, ja que es pretén crear un nou parc fluvial.

Així doncs, es tractarà d'unir els verds existents amb els nous verds proposats, i permetre la permeabilitat dels espais, fent de dos projectes diferents un de únic i que funcioni conjuntament.

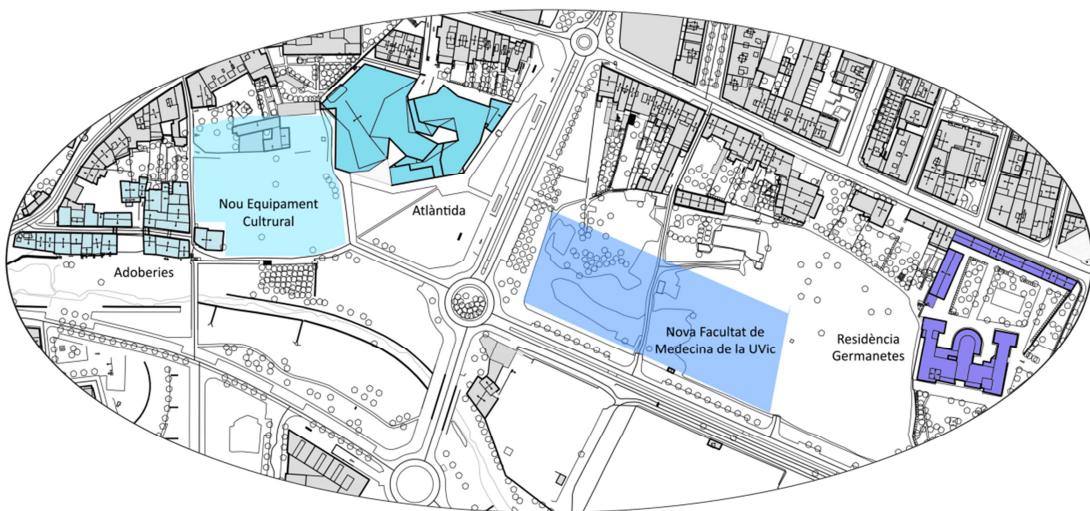

Esquema de Circulació:

Pel que fa a la circulació es preveu, el tall del darrer tram del Carrer del Prat d'en Galliners, un cop passat el Teatre Atlàntida, fent desaparèixer d'aquesta manera, el que seria el límit sud del solar, per poder arribar a estendre's fins al riu Mèder, amb tots els guany i millores que això suposa, com la creació d'un gran espai verd, la millora de la connectivitat amb l'altra banda del riu, la millora d'accés al Pont Nou, i s'evita la fragmentació dels espais, en un lloc on la circulació de vehicles no hi és necessària.

Esquema d'Equipaments:

Finalment es pretén mostrar gràficament la importància de la situació d'aquest nou equipament en l'espai assignat, ja que com es demostra en l'esquema, es crea una gran franja horitzontal d'equipaments i espais verds per a la ciutat, entremig de barris d'habitatges, i que permet connectar, cosir i millorar les connexions entre els dos costats del sector.

Així d'esquerra a dreta es trobarà les Adoberies, que es pretén funcionin com a tallers i espais de treball comunitari, així com una zona per a espai museístic, el nou equipament cultural i social amb una gran plaça pública, el teatre Atlàntida i l'Escola de Música de Vic, la futura facultat de Medicina de la Universitat de Vic i finalment a l'extrem est, la residència de les Germanetes dels Pobres.

10. Referències

A continuació es mostren algunes de les referències trobades i que es creu que poden servir per al desenvolupament de la idea o del projecte de plaça coberta.

Primer de tot, es mostren tres projectes de places històricament cobertes, que feien la funció de mercat, i que han perdurat fins al dia d'avui. Aquestes comparteixen el concepte, la forma i l'estructura quadriculada per mòduls, malgrat canvien les dimensions o la materialitat.

Market Hall, Grenade (França)

La de majors dimensions, té una estructura de fusta, amb pilars de maons, amb forma hexagonal, disposa d'una segona planta al centre de la plaça (punt més elevat).

Plaça Porxada, Granollers (Vallès Oriental)

De dimensions més reduïdes que l'anterior, la seva estructura està formada per pilars de pedra i coberta de fusta, acabada amb teules i els careners esmaltats. Construïda el segle XVI i concebuda com a llotja de gra.

Plaça del Gra, Figueres (Alt Empordà)

La Plaça del Gra, és la més petita de les tres, i també la més moderna, data del segle XIX, i per tant l'estructura és molt més lleugera, pilars de ferro i coberta de fusta i teules.

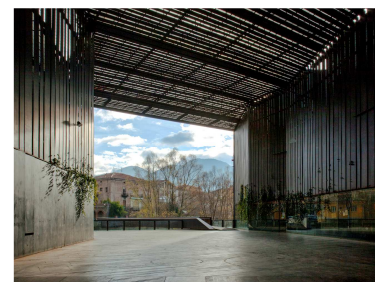

Un cop sabuda l'existència d'aquest tipus de construccions, el seu origen i la seva funcionalitat, s'opta per buscar exemples més actuals, on es mostra els avanços en la tècnica constructiva, que permeten en molts casos, deixar l'espai central completament buit, i mantenir l'estructura porticada tan sols al perímetre.

Plaça de la Lira, Ripoll (Ripollès)

De l'estudi RCR. Tracta de crear un nou espai públic, en un lloc ocupat anteriorment per edificis. El resultat final de la plaça és el buidat de contingut d'aquests habitatges, deixant tan sols les parets laterals i la coberta.

Es complementa amb sales interiors i un pont.

Plaça de Catalunya, Figueres (Alt Empordà)

Propera a la Plaça del Gra, aquesta permet obtenir un espai central totalment buit. Format per un volum prismàtic, consta d'una estructura metàl·lica, un acabat exterior enllistonat de fusta i una coberta fotovoltaica.

Es complementa amb tribuna superior a un lateral.

Plaça Coberta, Campdevàrol (Ripollès)

Estructura metàl·lica i recoberta de fusta, amb teulada de xapa i pendent cap al riu Freser.

Permet donar protecció a la zona esportiva i recreativa del barri de l'Estació, així com dotar-lo d'una plaça que faci de centre neuràlgic.

Plaça Catalunya, l'Escala (Alt Empordà)

Estructura porticada metàl·lica amb acabats i revestiments de fusta. Coberta de xapa.

És complementa amb espais esportius, lúdics i recreatius.

Plaça Onze de Setembre, Sant Fruitós de Bages (Bages)

La plaça disposa d'un espai cobert, de forma curiosa, amb unes bigues arquejades de fusta, que suporten una coberta amb entramat metàl·lic i acabat amb xapa.

Plaça dels Països Catalans, Barcelona (Barcelonès)

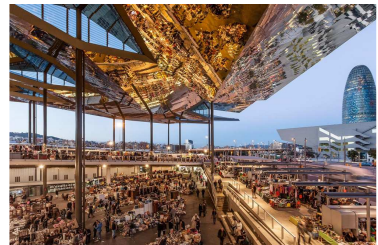
Enmig d'una gran plaça dura, sense vegetació, apareix una estructura senzilla i esvelta, compta amb un entramat de pilars metàl·lics, llargs i prims que suporten una superfície translúcida de planxa de coure.

És obra dels arquitectes Vilaplana i Piñón.

Mercat dels Encants Nous, Barcelona (Barcelonès)

Tot i no ser ben bé una plaça, la coberta d'aquest equipament, sense paraments verticals, ens transporta a la mateixa funció. En aquest cas, destaca per la seva forma i la seva superfície composta de miralls que reflecteixen la imatge del terra.

La tria es basa en algunes de les places trobades arreu del país, sense obeir criteris subjectius, sinó pel simple fet de trobar diferents propostes i poder-les analitzar i estudiar detalladament, per poder ajuntar les coses positives de cadascun d'ells en el projecte en qüestió.

Totes aquestes places responen a les mateixes necessitats, que s'expressaven en apartats anteriors, i que es poden traslladar a les necessitats trobades també a la ciutat de Vic.

El perquè d'una membrana que protegeixi un espai exterior, per transformar-lo en un semi-interior, ens fa veure que en moltes ocasions es necessita aquesta protecció o acompanyament per a poder gaudir d'aquest exterior amb major comoditat.

Com que es tracta d'una primera pluja d'idees, i no es busca definir exhaustivament el projecte, s'ha fet una recerca de possibles membranes per aquesta nova plaça, ja que no podem estancar-nos en una única forma o material.

A continuació es mostren diferents projectes, l'objectiu dels quals, és doncs, fixar-se amb la materialitat, els volums, les formes, les textures i la composició que generen, per poder-ho traslladar o adaptar finalment al projecte d'una plaça coberta a Vic.

Imatge 73 Parque de Maala, Elgoibar, País Basc

Imatge 74 Fondation Jérôme Seydoux-Pathé, París, França

Imatge 75 Thomson Optronics Factory, París, França

Imatge 76 Padre Pio Pilgrimage Church, San Giovanni Rotondo, Itàlia

Imatge 77 Fondation Louis Vuitton, París, França

Imatge 78 Palacio de Cibeles, Madrid, Espanya

Imatge 79 Potsdamer Platz Sony Center, Berlín, Alemanya

Imatge 80 Fulton Center, New York, Estats Units

11. Bibliografia

- Farrés, F. (1985). *Fotografia Històrica de Vic* (1a ed.). Edicions Catalanes Comarcals
- Masramon, C. (2014). *Vic Desaparegut* (1a ed.). Editorial Efadós i Ajuntament de Vic
- Masramon, C. (2017). *Vic Desaparegut, II volum* (1a ed.). Editorial Efadós i Ajuntament de Vic
- Masramon, C., Ruiz, X., i Casellas, O. (2016). *Històries de Vic* (1a ed.). Revista de Vic
- Medina, T., i Masramon, C. (2006). *Als carrers de Vic* (1a ed.). Editorial Diac.
- Pascual, V. (2015). *Vic, Història de la Ciutat* (1a ed.). Farrell Editors
- Pascual, V. (1988). *Vic, Una ciutat en el decurs de la història* (1a ed.). Publicacions de l'Abadia de Montserrat i Ajuntament de Vic

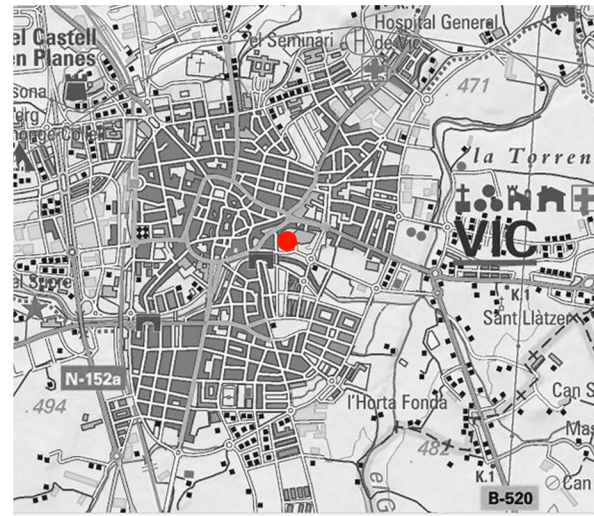
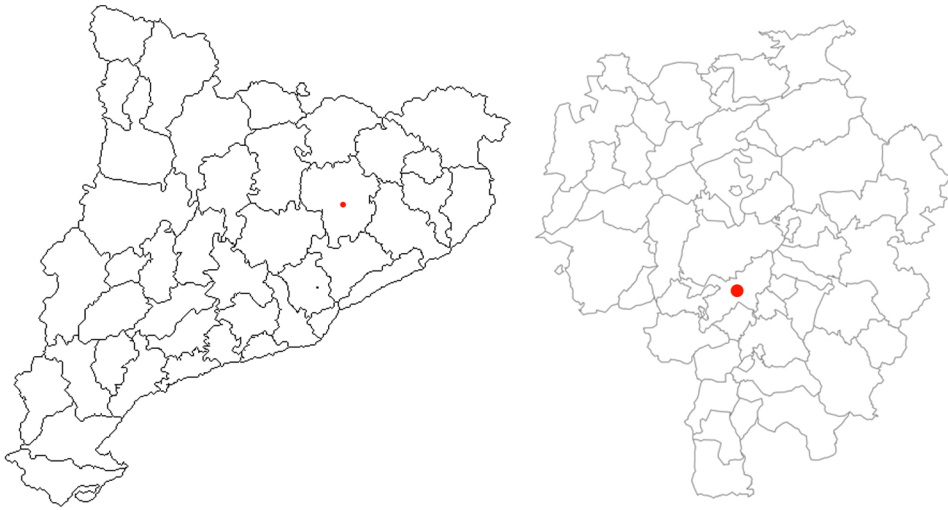

TREBALL FINAL DE GRAU

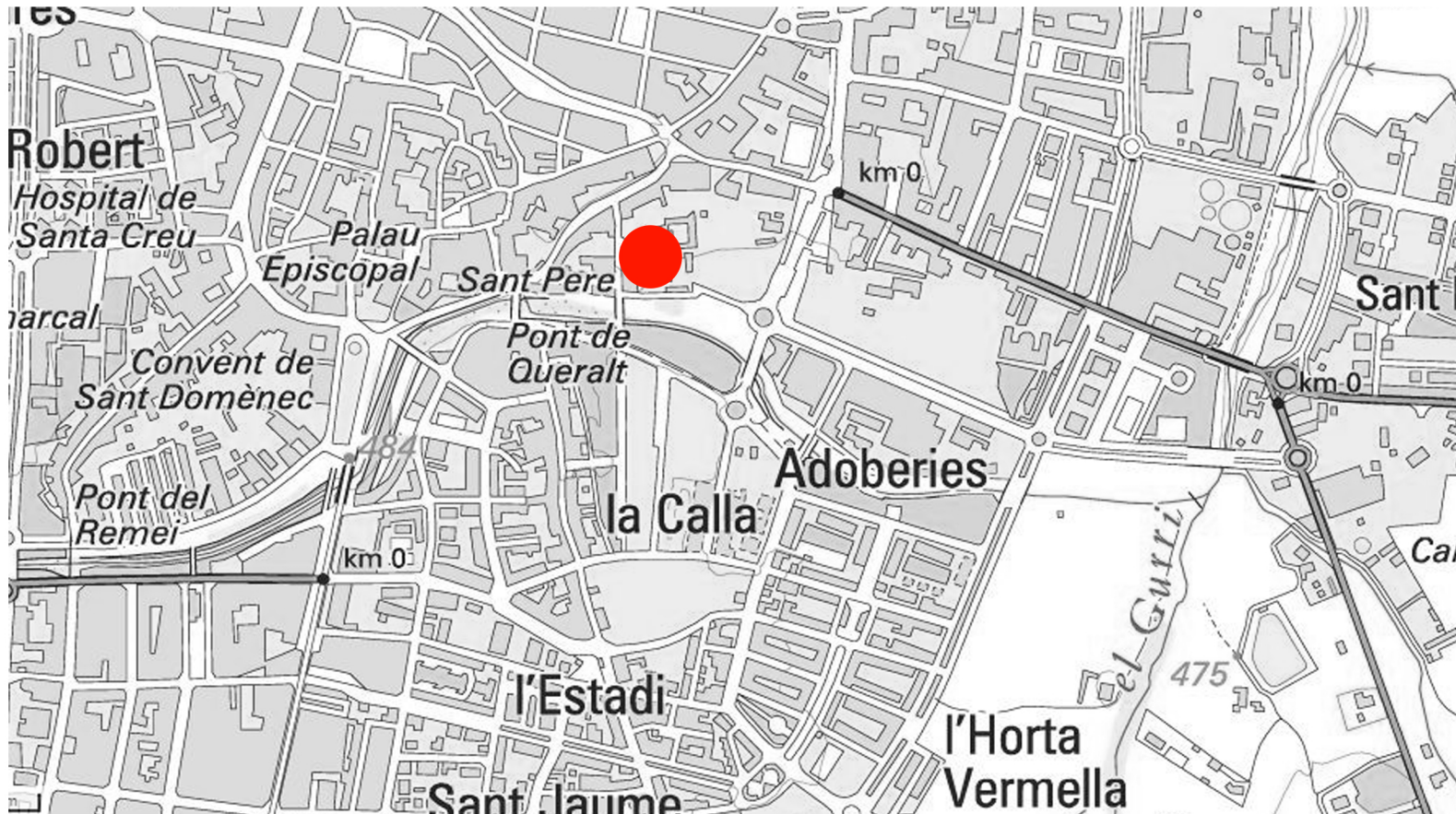
PROJECTE D'EQUIPAMENT CULTURAL A VIC

GRAU EN ESTUDIS D'ARQUITECUTRA

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Situació de la ciutat de Vic i del lloc d'intervenció a diferents escales:
 En un mapa de Catalunya,
 En un mapa de municipis de la comarca d'Osona,
 En un mapa de Vic,
 I finalment en un mapa de Vic amb una mica més de zoom.

01

Plànol:

SITUACIÓ

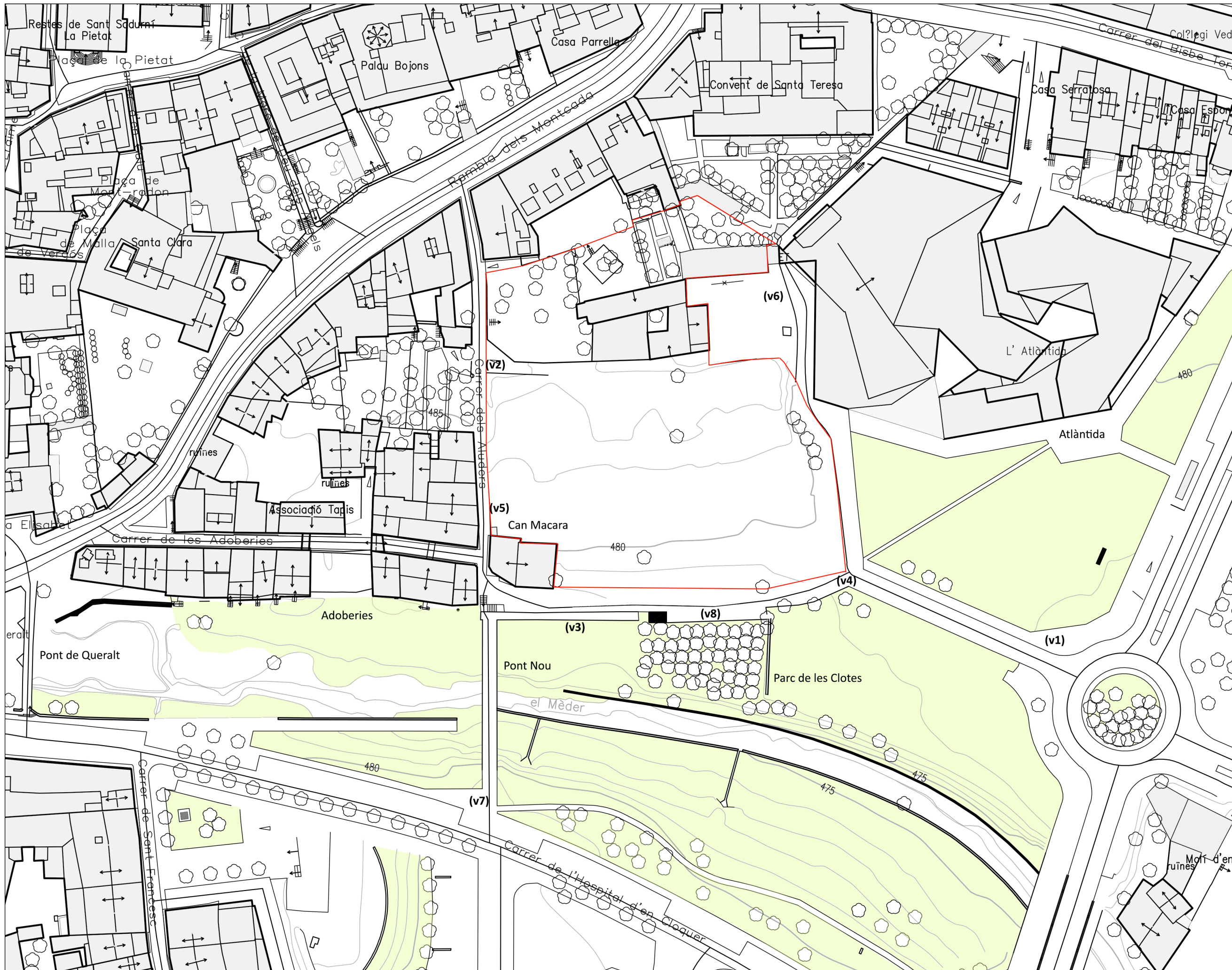
Projecte:

Projecte per a un nou equipament cultural a la ciutat de Vic

TREBALL FINAL DE GRAU

GRAU EN
ESTUDIS D'ARQUITECTURA

Emplaçament escollit per a dur a terme el projecte d'un nou equipament cultural per la ciutat.

La línia vermella emmarca l'espai escollit situat entre el barri de les Adoberies i el nou Teatre Atlàntida. Molt proper al Casc Antic de Vic i al riu Mèder.

S'ha volgut mostrar la importància dels espais lliures en aquest sector, fet que ens permetrà crear, juntament amb l'equipament, un gran parc verd al centre de la ciutat.

(v1) Punt de vista de les fotografies del solar, de la pàgina 10 de la memòria escrita.

- 01 Teatre Atlàntida
- 02 Espai ETC
- 03 Institut del Teatre de Vic
- 04 Orfeó
- 05 Casino
- 06 Edifici del Sucre
- 07 Auditori Antiga Caixa Manlleu
- 08 Recinte Firal del Sucre
- 09 La Central
- 10 Museu Episcopal
- 11 Museu de l'Art de la Pell
- 12 Casa Balmes
- 13 Museu St Antoni Maria Claret
- 14 Temple Romà
- 15 Galeria d'Art "el Carme"
- 16 Sala Josep Romeu
- 17 Capella Fonda de la Pietat
- 18 Oficina de Turisme
- 19 Biblioteca Joan Triadú
- 20 Nova Biblioteca de Vic
- 21 Arxiu Comarcal d'Osona
- 22 Biblioteca Miramarges
- 23 Biblioteca Torre dels Frares
- 24 Arxiu de Vic
- 25 Arxiu Episcopal
- 26 Conservatori de Música
- 27 Centres Cívics

04

Plànol:

**EQUIPAMENTS CULTURALS
DE LA CIUTAT DE VIC**

E: 1/5000

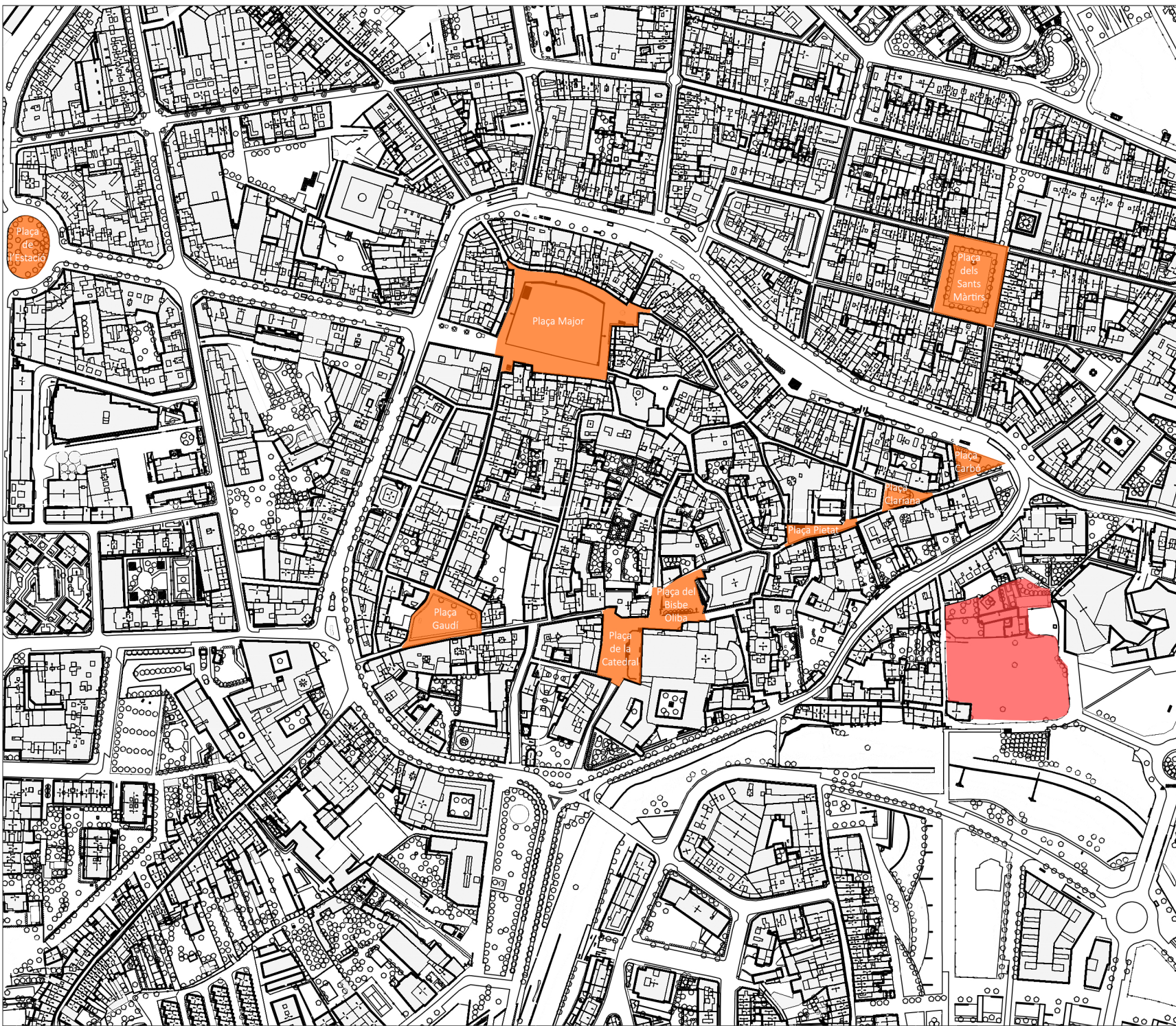
Projecte:

**Projecte per a un nou equipament
cultural a la ciutat de Vic**

TREBALL FINAL DE GRAU

GRAU EN
ESTUDIS D'ARQUITECTURA

Sector d'intervenció
 Places analitzades

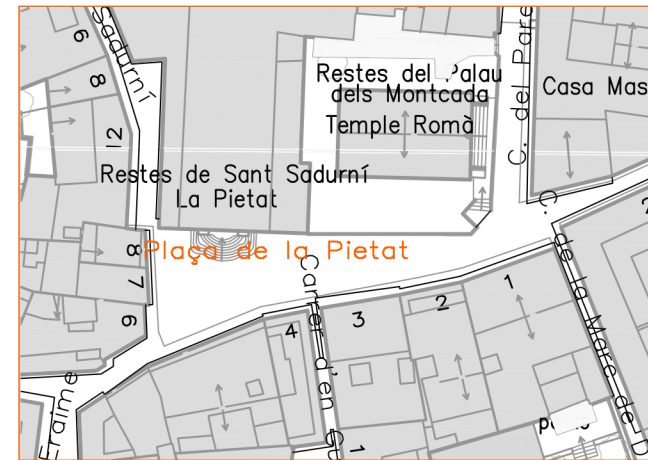
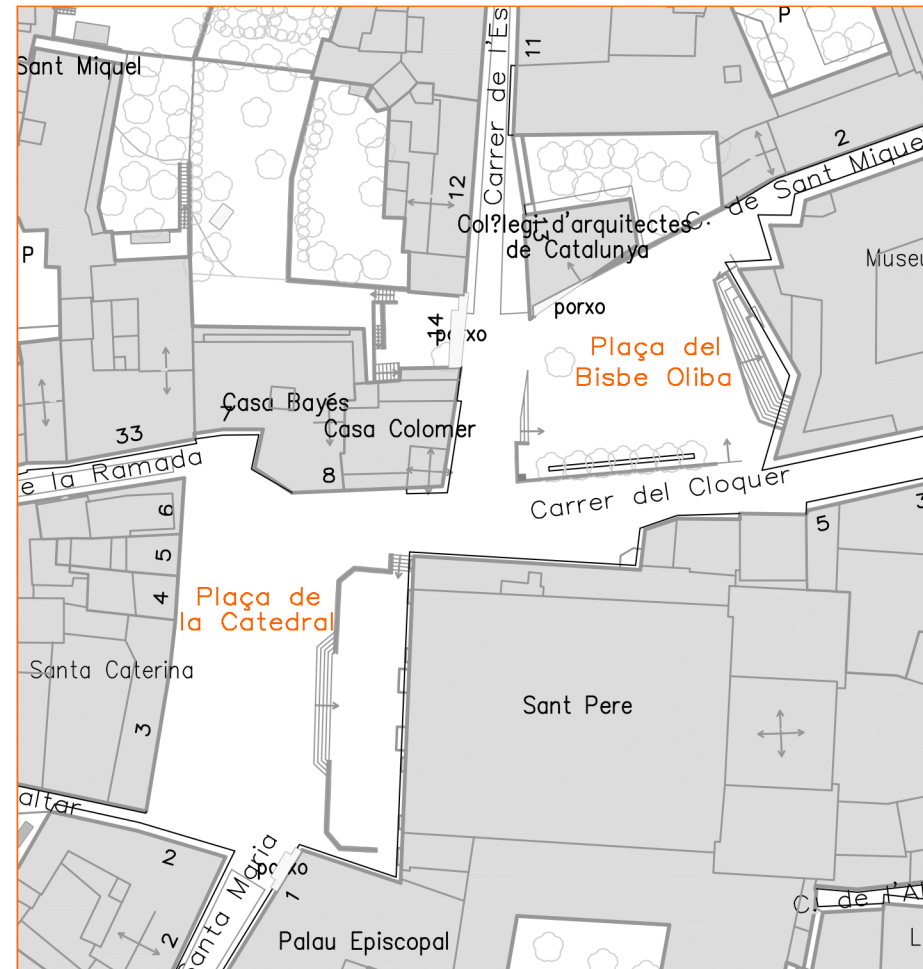
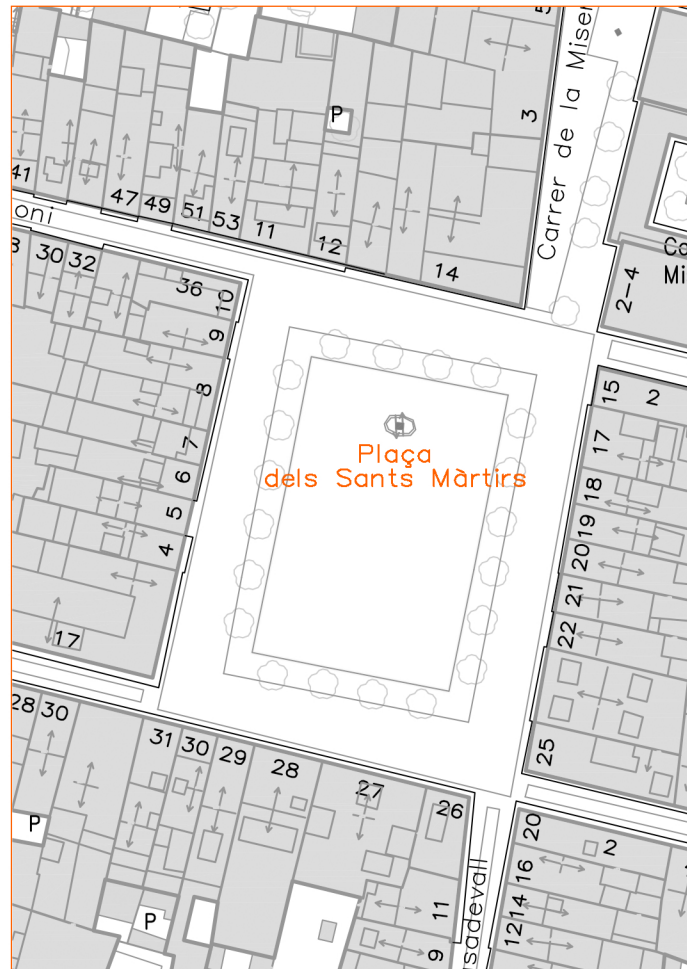
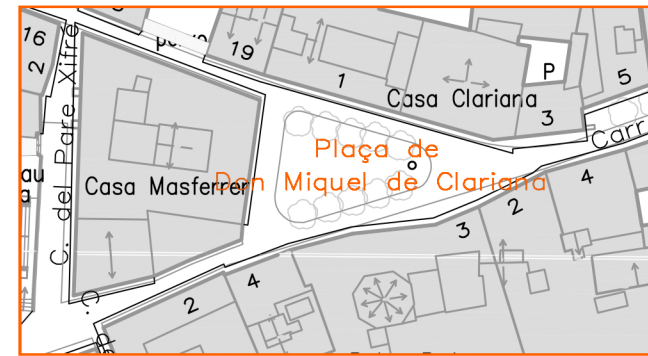
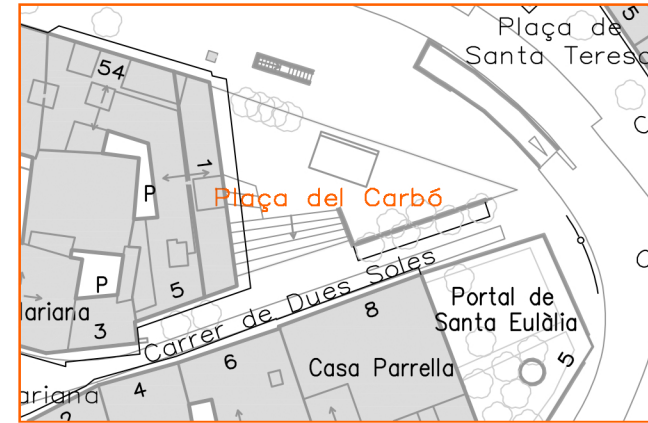
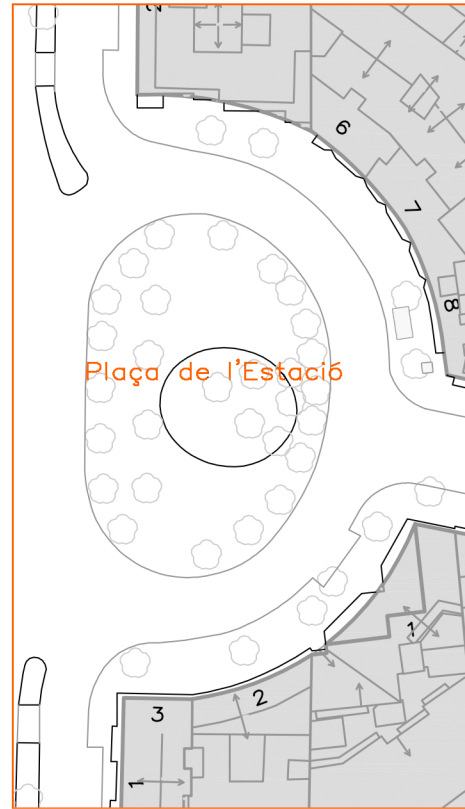
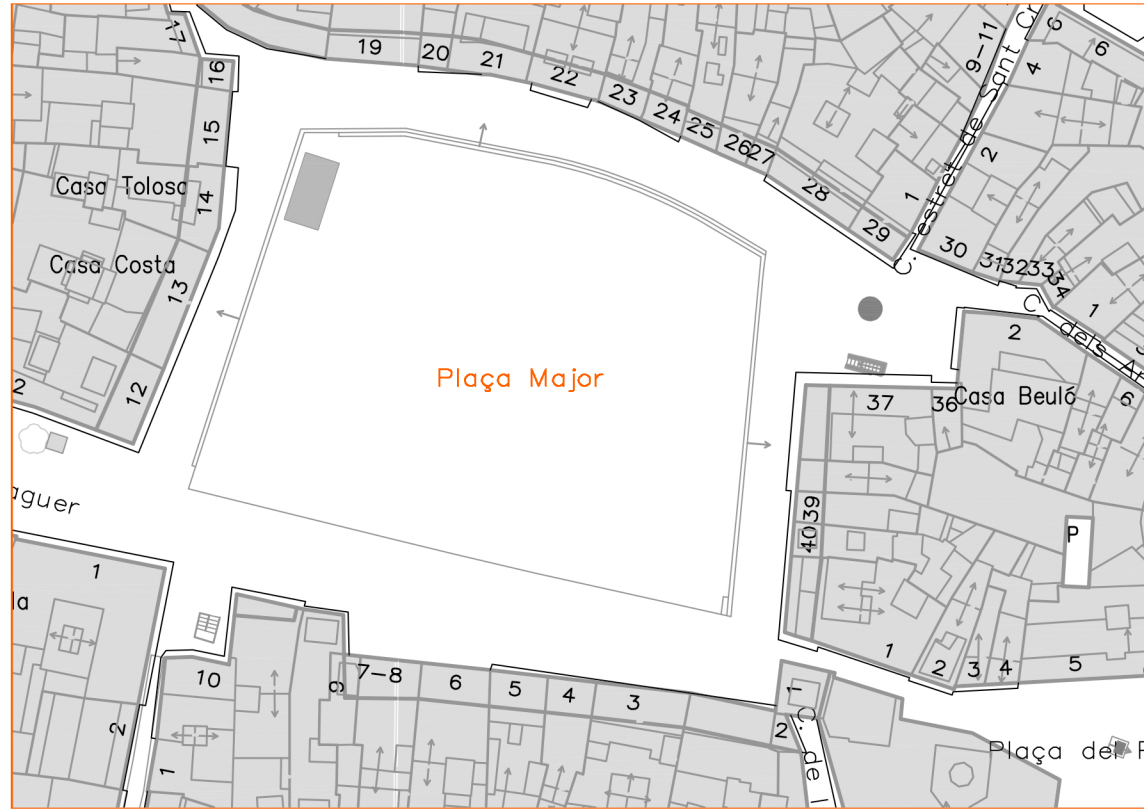
05

Plànol:
LOCALITZACIÓ DE PLACES
 DEL CENTRE HISTÒRIC DE VIC

E: 1/4000

Projecte:
Projecte per a un nou equipament cultural a la ciutat de Vic

TREBALL FINAL DE GRAU
 GRAU EN ESTUDIS D'ARQUITECTURA

Aquest document complementa les imatges i les explicacions realitzades en l'apartat corresponent de la memòria escritat, i permet al lector, fer-se una idea més completa i correcta dels diferents espais analitzats.

En ell es valora la superfície, la forma, el pendent, la vegetació o el paviment entre altres característiques, així com quins són els carrers que hi van a parar i quins són els edificis més importants que hi podem trobar.

Plànol:

ANÀLISI DE PLACES
DEL CENTRE HISTÒRIC DE VIC

E: 1/1000

Projecte:
Projecte per a un nou equipament cultural a la ciutat de Vic

- Zona destinada a equipament
- Zona destinada a plaça coberta
- Zona destinada a unir els verds
- Tall del carrer, entre els carrers Adoberies i Prat d'en Galliners

Proposta esquemàtica per zones dels diferents espais previstos en el projecte i redactats en la memòria escrita.

Plànol:

PROPOSTA
DE LA INTERVENCIÓ

E: 1/500

Projecte:
Projecte per a un nou equipament cultural a la ciutat de Vic

TREBALL FINAL DE GRAU
GRAU EN
ESTUDIS D'ARQUITECTURA

